

Казки про родину

Про бабину доньку, яка «попряла» стріх

Про бабину доньку, яка «попряла» стріху Танцювали миші по бабиній хижі, від баби за танець з'їли миші буханець. Ой ви миші-мишенята, сидіть собі тихо, бо випустить баба kota, та буде вам лихо.

Було де не було, жила собі одна баба. Мала баба одну доньку, народила її у п'ятдесят років, тому її дуже любила і ніяку роботу не заставляла робити. Було дівці вісімнадцять років, а вона не знала ні прясти, ні шити. Мати дуже хотіла її віддати, та в селі сватачі на дівку не находилися.

Одної ночі віяв сильний вітер. Такий сильний, що пообривав солому із стріхи. Баба вранці вийшла на двір, подивилася на хижу і дуже їй жаль стало, що в хаті не є чоловіка і нікому буде поправити стріху. З того жалю почала бити свою доньку.

А селом якраз їхав царський син. Увидів, що стара баба б'є дуже файну відданицю.

— Бабко, за що ви б'єте таку файну дівку? — завідав царський син.

— Де би я її не била: за цілу ніч усю стріху попряла.

— Як попряла?

— А вона така у мене шіковна. Попряла все клоччя, а тепер імілася до стріхи.

— Не бийте її! Я візьму її за жону, якщо ото правда, що вона така робітлива.

А дівка не знала і веретено в руки взяти. Айбо думає: «Якось тото буде».

Царський син повів бабину доньку додому, в царські палати.

— Тут повна комора прядива! До завтра маєш попрясти. Дали дівці їсти, а їй не до їди. Сидить і плаче. Раз чує: летить бджола. Почала бджола битися у вікно. Відкрила дівка вікно і впустила бджолу в комору. З тої бджоли зробилася стара баба: зубата, губата, широка.

— Що ти плачеш?

— Як мені не плакати, коли я все маю попрясти. Аж не зроблю — буде мені біда.

— Я тобі поможу, бо я твоя маточка. Айбо на свадьбі перший погар мій.

В ту хвилину з баби зробилася бджола, і вона полетіла. Пройшов якийсь час — і в комору прилетів цілий рій бджіл. Зробилися вони жонами, бо то всі були босоркані. Маточка тої дівки каже:

— Треба нам усе прядиво попрясти, виткати полотно, вибілити і на плоти повішати.

До півночі все було зроблено.

Зачудувався царський син, зачудувалися всі його родичі, цар з царицею. Повели дівку в другу комору, в два рази більшу, ніж перша.

— Попряди нам і се прядиво.

Дівка вже не так журиться, як перший раз. Думає собі про маточку, чому та не йде. Пізно вечером прилетіла маточка.

— А другий погар на свадьбі чи буде моїм?

— Буде, буде! — обіцяє дівка.

До півночі все було попрядено.

У царськім дворі всі чудуються, бо ще таку прялю і ткалю не виділи і не чули про неї. Привели її до третьої комори, де було клоччя.

— До завтра треба се попрясти! Дівка лягла на клоччя і чекає маточку. Прилетіла маточка із помічницями і каже:

— Клоччя прясти — то найважча робота. Попряду тобі, якщо через сім років віддаш мені свого хлопчика за слугу.

Відданиця пообіцяла й се.

На ранок і клоччане полотно, з якого роблять міхи, висіло на плотах коло царського палацу.

І цар заладив свадьбу.

Почали приходити гості. Молода каже:

— Перше місце коло мене — моїй маточці. Коли прийшла її маточка, то всі роти повдопирали, як

ворота. Маточка була широка, як лавиця, губи в неї, як із постола, зуби в неї широкі, як долота. Молода каже:

— Налліть перший погар маточці! Маточка випила, подякувала молодій і почала їсти. А їла вона, як молотарка.

— Налліть маточці і другий погар! — розпорядилася молода, бо хотіла, аби баба пішла собі із свадьби і не ганьбила її.

Випила маточка і другий погар і почала співати:

Ой кужіль, веретено, ничильниці, бердо, Коби наші молодята любилися твердо.

Молодому пісня полюбилася, підійшов він до маточки і звідую:

— Чому у вас, бабко, такі дивні губи і зуби, чому ви така товста?

— То все від прядіння: губами слиню нитку, зубами витягаю із клоччя паздир'я, а товста я від сидіння.

— І моя жона такою може стати?

— Ой, може, якщо буде прясти.

— Но, та я їй більше не дозволю прясти! — сказав молодий.

Як се баба вчула, сказала, що їй час додому. Відклонилася і пішла. Далі свадьбували без неї.

Через рік жона царевича народила красного золотоволосого хлопчика. Айбо вона не рада, журиться.

— Що, жоно, журишся? — звідую царевич. І тут вона призналася, що за прядіння пообіцяла босоркані свого хлопчика за слугу.

— Сім років — то не малий час. Будемо думати, як домочи біді.

Царевич дуже любив свою жону, хоч вона і не знала прясти. Тому не грозив їй за те, що пообіцяла босоркані їх дитину, а пішов по ворожбитах. Дійшов він у такі місця, де вода не розсипалася, пісок не розливався. Стояла там дичка, а під дичкою баба лежала і чарівну книжку в руках держала, з тої книжки правду читала.

— У книжці написано, — каже баба, — що сина можна викупити сімома розумними словами.

Записав собі царевич ті розумні слова, заплатив бабі гроші і вернувся додому.

Коли дитині минуло сім років, прийшла босорканя і загой кала:

— Або сім розумних слів, або семирічну дитину!

— Одна мати у дитини, двоїх треба для родини, три особи в однім бозі, чотири чортові колеса на дорозі, п'ять — сідай в кочію уп'ять, шість — не май на нас злість, бо семирічна дитина наша! Як сказав останнє слово, баба вернулася в кочію лише загучало за нею. Сказився бабин горнець, та й казці кінець.